

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 1397387

Portefeuillehouder: Hans Heesen

Onderwerp

Nieuwe Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

1. De huidige Notitie Risicomanagement en Weerstandsvermogen in te trekken
2. De Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen Boxtel vast te stellen en de inhoud van toepassing te verklaren op de P&C documenten vanaf jaarrekening 2025

Inleiding

Artikel 21 van onze Financiële Verordening bepaalt dat het college een nota risicomanagement en weerstandsvermogen opstelt en voorlegt aan de Raad. In de huidige Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen die dateert uit 2019 is bepaald dat er na 4 jaar een actualisering van het document plaatsvindt. Die termijn is ruim overschreden. Maar niet alleen de tijd vraagt om een herziening, er zijn ook inhoudelijke redenen om de nota te herschrijven. De beginselen van risicomanagement zijn in de nieuwe nota wat ruimer en duidelijker geformuleerd, zodat nieuwkomers de kaders sneller kunnen doorgronden. Daarnaast is geregeld dat gemeentelijke rapportagegrenzen automatisch worden geïndexeerd, onderscheid wordt gemaakt in de effecten van structurele en incidentele risico's en is de bevoegdheid voor het bepalen van de risicostrategie vastgelegd.

Beoogd resultaat

Heldere kaderstelling en spelregels voor het risicomanagement van de gemeente Boxtel.

Argumenten

2.1 Met de nieuwe Nota is het wat en het hoe meer uit elkaar getrokken

De huidige Notitie Risicomanagement en Weerstandsvermogen is een document dat geldt voor zowel de gemeente Boxtel, Sint-Michielsgestel als voor MijnGemeenteDichtbij. Op onderdelen is in de Notitie al bepaald welk gremium binnen MGD bepaalde uitvoerigshandelingen verricht. In de nieuwe Nota, die alleen geldt voor de gemeente Boxtel, is geprobeerd om de uitvoeringszaken zoveel mogelijk te vermijden. Op basis van de Nota zal een Uitvoeringsplan worden opgesteld waarin ingegaan zal worden op de hoe-vraag. Deze zal ter informatie worden aangeboden aan de Auditcommissie.

2.2 Met de nieuwe Nota ontstaat een meer tijdloos document door automatische indexering van grondslagen.

In de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen is onder meer bepaald welke risico's expliciet aan de raad in de P&C-documenten moeten worden toegelicht. Dit is afhankelijk van de risicoscore. De risicoscore is onder meer afhankelijk van de financiële impact van een bepaalde gebeurtenis. Hierbij wordt een 5-schaals verdeling gehanteerd waarvan de grenzen in de huidige notitie zijn vastgelegd op basis van de totale lasten uit 2018. In de nieuwe Nota worden die grenzen automatisch aangepast aan de actuele omvang van de jaarlasten. Dat voorkomt dat bepaalde risico's in een hogere schaal worden ingedeeld dan objectief gezien nodig is.

2.3 De minimum streefwaarde voor de weerstandsratio is losgekoppeld van de streefwaarde van andere deelnemers van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerkingsorganisatie Boxtel - Sint-Michielsgestel.

De totale omvang van de risico's bepaalt hoeveel weerstandsvermogen de gemeente moet hebben. Het beschikbare weerstandsvermogen bestaat uit de som van de algemene reserves, stille reserves en het begrotingssaldo. De weerstandsratio wordt berekend door het beschikbare weerstandsvermogen te delen door de benodigde weerstandscapaciteit. We handhaven het beleid om hierbij minimaal naar een weerstandsratio van 1 te streven. Door nu een aparte Nota voor Boxtel vast te stellen is het eenvoudiger om, indien gewenst, dit beleid bij te stellen.

2.4 In de Nota is vastgelegd dat er bij de bepaling van het noodzakelijke weerstandsvermogen onderscheid gemaakt wordt tussen structurele en incidentele risico's.

In de vigerende Notitie wordt geen onderscheid gemaakt tussen risico's met een eenmalig effect (denk hierbij aan een gebeurtenis die slechts op één moment leidt tot een betaling, bijvoorbeeld het moeten betalen van ransomware na een cyberaanval) en risico's met een structureel effect (denk hierbij aan een gebeurtenis die jarenlang tot uitstroom van middelen leidt, zoals het structureel oplopen van de kosten van vergrijzing). In de nieuwe Nota is bepaald dat het effect van risico's met een structureel karakter met een factor 2 wordt verhoogd. Gedachte hierachter is dat bij optreden van het risico binnen 2 jaar de begroting hierop kan worden aangepast, hetzij door verhoging van inkomsten, hetzij door het treffen van bezuinigingsmaatregelen.

2.5 In de nieuwe Nota is de bevoegdheid om de risicostrategie te bepalen expliciet belegd bij het college, zolang de weerstandsratio hoger is dan het nagestreefde minimum.

Als zich risico's voordoen zijn er verschillende manieren om hiermee om te gaan. Ze kunnen bijvoorbeeld worden geaccepteerd (dan worden er geen extra beheersmaatregelen getroffen), er kan een verzekering voor worden afgesloten of er kunnen maatregelen worden genomen om kans of effect te verkleinen. In de Nota is vastgelegd dat, zolang de weerstandsratio hoger is dan 1, het bepalen van de risicostrategie een collegebevoegdheid is.

Kantttekeningen

2.1 Handhaven van de huidige streefwaarde voor de weerstandsratio is niet voorzichtig genoeg

Met het vaststellen van een nieuwe Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen bestaat de gelegenheid om het streefniveau aan te passen. Verhogen leidt ertoe dat er meer voorzichtigheid in het financiële beleid wordt doorgevoerd. Ervan uitgaande dat de risico-inventarisatie volledig is zou dit echter leiden tot onnodige beklemming van reserves. Daarom is het streefniveau van 1 gehandhaafd.

2.2 Structurele risico's zwaarder meewegen leidt tot een hogere noodzakelijke weerstandscapaciteit.

Door risico's met een structureel karakter zwaarder mee te wegen is er meer weerstandsvermogen nodig. Dit zou ertoe kunnen leiden dat de weerstandsratio onder de minimale streefwaarde van 1 komt. Dat betekent dat er dan aanvullende maatregelen moeten worden genomen. In de begroting van 2026 is reeds vooruitgelopen op deze beleidswijziging, vanuit de gedachte dat prudent risicomanagement rekening hoort te houden met de meerjarige effecten van de aanwezige risico's. Dat heeft niet geleid tot overschrijding van het streefniveau.

Financiën

Bij handhaving van het huidige streefniveau voor de weerstandsratio heeft dit voorstel, gelet op de huidige omvang van de algemene reserve, geen financiële effecten.

Uitvoering

Na vaststelling van de Nota zal een Uitvoeringsplan worden opgesteld waarin zowel de specifieke activiteiten voor 2026 als de repeterende activiteiten zullen worden beschreven. Dit Uitvoeringsplan zal ter kennisname aan de Auditcommissie worden verzonden.

Communicatie

Het besluit kan worden toegelicht in het reguliere persgesprek.

Bijlagen

Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen Boxtel

Boxtel, 13 november 2025

Burgemeester en wethouders van Boxtel,
de secretaris,

de burgemeester,

V.C. Fijneman

R.S. van Meygaarden

Raadsbesluit

Registratienr.: 1388607

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 13 november 2025;

Besluit

1. De huidige Notitie Risicomanagement en Weerstandsvermogen in te trekken
2. De Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen Boxtel vast te stellen en de inhoud van toepassing te verklaren op de P&C documenten vanaf jaarrekening 2025

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 3 februari 2026;

De gemeenteraad van Boxtel,
de griffier,

de voorzitter,

I.H.M. Smits

R.S. van Meygaarden